

LAUSUNTO

27.1.2020

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Energiaverotyöryhmä

Energiaverouudistus ja kaupallinen kasvihuonetuotanto Suomessa

Kasvihuoneyrittäjien toimialajärjestönä Kauppapuutarhaliitto ry toteaa seuraavaa:

TAUSTAA:

Suomi on maailman pohjoisin merkittävää kaupallista kasvihuonetuotantoa harjoittava maa. Kasvihuoneita on noin 340 hehtaaria, ja näitä viljelevien noin 850 kauppapuutarhan liikevaihto on yhteensä lähes 300 M€. Ala työllistää noin 5 500 htv.

Tuotannon kotimaisuusaste (=osuus kulutuksesta) on kasvihuonetuotteiden vientimaita (mm. Espanja, Hollanti) lukuun ottamatta yksi EU-maiden korkeimmista, vihanneksilla noin 60-95 %. Tuotanto on kasvussa ollen nyt noin 100 miljoonaa kiloa vuodessa.

Suomessa on maailman korkeimmat kurkun satotasot, lähes 90 kiloa neliometriä kohden vuodessa. Hollannissa keskisato on 67 ja Espanjassa vajaat 9 kiloa samalta alalta. Suomen huippusadot ovat 250 kiloa neliometriltä vuodessa.

Toimialan muutoksia ovat mm. seuraavat:

- Olemme pudottaneet vv. 2004–2017 hiilijalanjälkeämme 56 prosenttia
- Olemme pudottaneet vv. 2004–2017 öljyn käyttöämme 85 prosenttia
- Tomaatin ja kurkun hiilijalanjälki on puolittunut e.m. vuosina
- Osa tuotannosta on jo saavuttanut espanjalaisen tuotannon hiilijäljen.
- Koko vihannestuotantomme hiilijälki on noin 38 CO₂ ekv/hlö/v, ja suomalaisten kokonaisjälki Sitran mukaan noin 10 300 CO₂ ekv/hlö/v
- Kotimaisen tomaatin vesijalanjälki on 1/91 espanjalaisen tomaatin jäljestä
- Maankäyttöämme on 1/10 espanjalaisen tomaatin vastaavasta
- Kasvihuonevihanneksemme lukeutuvat EFSA:n mukaan maailman puhtaimpiin
- Kokonaisenergiankäyttöämme 2017 oli noin 1,6 TWh, ja on ollut laskusuunnassa
- Uusimpien Luonnonvarakeskuksen laskelmien mukaan yritysten energian hiilijälkeä voidaan pudottaa vielä jopa 90–95 % mm. siirtymällä hiilineutraaliin sähköön ja uusiutuvaan energiaan.

ENERGIAVEROUUDISTUKSESTA:

Kasvihuoneyrittäjien käyttämän energian hinnalla on suuri merkitys yritysten toimintaedellytyksiin. Erityisesti kasvihuoneiden II-veroluokalla on ollut keskeinen merkitys toimialan vahvalle kehitykselle nykyiseen. Sähkön käytön ennakoitaan jatkossa lisääntyvän samanaikaisesti fossiilisten polttoaineiden käytön yhä alentuessa.

Yleisellä tasolla suunniteltu muutos, sähköveron laskeminen lähelle EU-minimitasoa ja energiaintensiivisten yritysten palautusjärjestelmästä luopuminen, on kasvihuonetuotannon kannalta suotuista. Suunniteltu II-luokan veronalennus on riittävä korvaamaan jalostusarvosidonnaisen palautuksen poiston.

Kasvihuonetuotannossa on jo pitkään investoitu fossiilisten polttoaineiden vähentämiseen rakentamalla lähinnä kotimaisia polttoaineita käyttäviä KPA-laitoksia. Rakentamista on tuettu maatalouden investointitukijärjestelmän kautta kanavoiduilla avustuksilla. Yksittäistapauksissa nyt esitetty muutos kiristää verorasitusta huomattavasti.

Energiaintensiivisten polttoaineiden palautusjärjestelmästä luovuttaessa joissain yrityksissä jouduttaneen nopeasti investoimaan kotimaisten polttoaineiden lämpölaitoksiin. On hyvin tärkeää, että näihin investointeihin osoitetaan vastaava tuki kuin jo aiemmin näitä investointeja tehneille.

Helsingissä, 27.1.2020

Jyrki Jalkanen
Kauppapuutarhaliitto ry
Toiminnanjohtaja, p. 0400 800 268

Sisältöä koskevat asiantuntijakysymykset:

Asiamies Ismo Ojala, p. 0400 612 708
ismo.ojala@kauppapuutarhaliitto.fi